

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ ๒๐๖๗๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง หารือเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดกำแพงเพชร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดกำแพงเพชร ที่ กพ ๐๐๒๓.๔/๑๑๔๓๘ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

ตามที่จังหวัดกำแพงเพชรได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอหารือเกี่ยวกับการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีที่ศาลจังหวัดกำแพงเพชรได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๘๐๐/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๘๗๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๗ ว่า นายปฐมภพ ปราการชัยนาคร ได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๑๒๒ ลงโทษปรับ ๔,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงปรับ ๒,๐๐๐ บาท นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาข้อเท็จจริงประกอบข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ (๖) ได้กำหนดให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลงเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ วรรคสอง และมาตรา ๙ วรรคสอง ได้กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๔๕ ได้กำหนดให้บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง กล่าวคือ (๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๗/๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรณีที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอหารือเกี่ยวกับเรื่องนี้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร อำเภอมืองนครสวรรค์ ต้องคำพิพากษาของศาลแขวงนครสวรรค์ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๖๑ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ สรุปได้ว่า เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรผู้นี้ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘

/และต่อมา ...

และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ศาลแขวงนครสวรรค์ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า นายกองคํการบริหาร ส่วนตำบลเกรียงไกรผู้นี้มีความผิดตามมาตรา ๖๑ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ย่อมเป็นผลให้บุคคลดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองคํการบริหาร ส่วนตำบลเกรียงไกร เพราะเหตุตกเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองคํการบริหาร ส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๔ (๔) ประกอบกับมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๔๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีผลในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ส่งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ดังกล่าวให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบแล้ว ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๘๒ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒

๒. กรณีที่จังหวัดกำแพงเพชรหรือมาดังกล่าวปรากฏข้อเท็จจริงว่า ศาลจังหวัดกำแพงเพชร ได้มีคำพิพากษาในคดีหมายเลขดำที่ ๘๐๐/๒๕๕๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๘๗๓/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๖ ว่า นายปฐมภพ ปราการชัยนาคร ได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๑๒๒ ลงโทษปรับ ๔,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงปรับ ๒,๐๐๐ บาท ซึ่งมีลักษณะเดียวกันกับที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นไว้ จึงให้จังหวัดกำแพงเพชรนำความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ดังกล่าว ไปเทียบเคียงประกอบการพิจารณาในเรื่องที่หารือมานี้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

๒๔.

(นายชาญนะ เอี่ยมแสง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๔-๖

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว

182

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

28 มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง หรือแนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดนครสวรรค์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๗/๒๕๕๒ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้ให้ความเห็นในการพิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอ รวมทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปใช้ประกอบการพิจารณาวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ดังกล่าวมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้นายอำเภอ ตลอดจนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดทราบด้วย รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๒๘ มกราคม

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร. ๐-๒๒๔๑-๘๐๓๕

โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๐๓๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๙๐๑/ ๐๙๐๒

สำเนาใบแจ้งและกำกับดูแล
เลขรับ..... ๒๔/๕๒
วันที่..... ๒๒ มี.ค. ๒๕๕๒
เวลา.....

เลขรับ.....
วันที่..... ๒๒ มี.ค. ๒๕๕๒
เวลา.....

4475
วันที่..... ๒๒ มี.ค. ๒๕๕๒
เวลา.....

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๑ มกราคม ๒๕๕๒

เรื่อง หรือแนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำ
ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑.๑/ป ๙๑๐
ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอหารือเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้ อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๖๓๒

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๖๕๐, ๑๖๕๑

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๑

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

เรื่องเสร็จที่ ๓๗/๒๕๕๒

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิด
ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือ ส่วนมาก ที่ มท ๐๔๐๕.๓/ ๑๐๔๖๔ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า จังหวัดนครสวรรค์ได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นหาหรือกรณีนายพลิชรุ์ บัณแปลก ได้รับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร อำเภอเมืองนครสวรรค์ ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๔๘ ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ศาลแขวงนครสวรรค์ได้มีคำพิพากษาว่า นายพลิชรุ์ ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร ได้กระทำความผิดตามมาตรา ๖๑ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ และพิพากษาลงโทษจำคุก ๓ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท โดยโทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๓ ประเด็น คือ

๑. กรณีนายอำเภอดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยให้นายพลิชรุ์ ซึ่งถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร จะมีผลเมื่อใด

๒. นายพลิชรุ์ ซึ่งถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ จะได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ หรือไม่

๓. นายพลิชรุ์ มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนขณะที่ดำรงตำแหน่งหรือไม่

เนื่องจากความเห็นของจังหวัดนครสวรรค์และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีความแตกต่างกัน ดังนี้

ส่งพร้อมหนังสือ ส่วนมาก ที่ นร ๐๔๐๑/๐๐๖๑ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๒
ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

จังหวัดนครสวรรค์ มีความเห็นว่า

๑. กรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษนายพลิชฐ์ฯ จำคุก ๓ เดือน โดยโทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๒ ปี และยังไม่พ้นกำหนด ๒ ปี ในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับ ผู้รอการลงโทษยังไม่เป็นผู้พ้นโทษตามนัยมาตรา ๕ จึงย่อมไม่ได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

๒. กรณีนายอำเภอเมืองนครสวรรค์สอบสวนและวินิจฉัยว่านายพลิชฐ์ฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรตามมาตรา ๖๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ย่อมมีผลตั้งแต่วันที่นายพลิชฐ์ฯ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ส่วนคำตอบแทนขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้น จังหวัดนครสวรรค์เห็นว่า ถ้าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตแล้วย่อมมีสิทธิได้รับคำตอบแทนในระหว่างนั้นได้ ดังนั้น หากนายพลิชฐ์ฯ ได้รู้อยู่แล้วว่าการบอกหมายเลขของตนในฐานะผู้สมัครรับเลือกตั้งและพูดจาชักชวนประชาชนให้ช่วยเหลือตนเป็นความผิดย่อมไม่อาจถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตมาแต่ต้น ทั้งนี้ ได้เทียบเคียงจากความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เคยวินิจฉัยไว้ (เรื่องเสร็จที่ ๑๓๔/๒๕๕๔)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ตามมาตรา ๖๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งตามมาตรา ๕๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้ผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้งแล้วแต่กรณี เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ศาลแขวงนครสวรรค์ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่านายพลิชฐ์ฯ มีความผิดตามมาตรา ๖๑ และมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น นายพลิชฐ์ฯ จึงต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรโดยผลของกฎหมายนับตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ อันเป็นวันที่ศาลแขวงนครสวรรค์มีคำพิพากษาถึงที่สุด

๒. พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป แต่เมื่อนายพลิชฐ์ฯ พ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาคือวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ดังนั้น นายพลิชฐ์ฯ จึงมิได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด

๓. สำหรับเงินค่าตอบแทนขณะที่นายพลิชฐ์ฯ ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร นั้น เห็นว่า เมื่อพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มิได้กำหนดกรณีภายหลังจากพ้นจากตำแหน่งจะเกิดผลอย่างไร จึงต้องอาศัยบทกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้ ซึ่งตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดรองรับบรรดาการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งว่า การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ และมาตรา ๙๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดไว้ว่า การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาภายหลังที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลงย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง การที่บุคคลดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่มาโดยตลอดจึงไม่ถูกกระทบกระเทือนและมีผลใช้ได้ไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการรับไปโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย ทางราชการจึงไม่อาจเรียกเงินเดือนเงินค่าตอบแทนและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นที่จ่ายไปคืนได้ ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เคยวินิจฉัยไว้ (เรื่องเสร็จที่ ๖๐๕/๒๕๕๑ และเรื่องเสร็จที่ ๖๑๘/๒๕๕๑)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอหารือว่าความเห็นของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นไปโดยถูกต้องหรือไม่ประการใด หรือมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า เมื่อ นายพลิชฐ์ฯ ได้รับเลือกเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๔ และต่อมาเมื่อวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ศาลแขวงนครสวรรค์ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่านายพลิชฐ์ฯ มีความผิดตามมาตรา ๖๑^๑ และมาตรา ๑๒๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๔ ย่อมเป็นผลให้นายพลิชฐ์ฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรเพราะเหตุตกเป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหาร

^๑มาตรา ๖๑ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใดๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร นับตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

^๒มาตรา ๑๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ส่วนตำบล ตามมาตรา ๖๔ (๔)^๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ประกอบกับมาตรา ๕๘/๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๔๕ (๖)^๓ แห่งพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีผลในวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ประเด็นที่สอง เห็นว่า พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป เมื่อนายพลิชรุ่ฯ พ้นจากตำแหน่งโดยผลของกฎหมายตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาคือวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ มีผลใช้บังคับ จึงมิได้รับประโยชน์ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้แต่อย่างใด

ประเด็นที่สาม เห็นว่า ในระยะเวลาตั้งแต่ความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรของนายพลิชรุ่ฯ สิ้นสุดลงตามคำพิพากษาของศาลแขวงนครสวรรค์จนถึงวันที่นายอำเภอเมืองนครสวรรค์สั่งให้พ้นจากตำแหน่งนั้น เป็นช่วงระยะเวลาก่อนการออกจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกรของนายพลิชรุ่ฯ ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มิได้กำหนดเรื่องการออกจากตำแหน่งภายหลังการพ้นจากตำแหน่งจะเกิดผลอย่างไร จึงต้องอาศัยบทกฎหมายที่ใกล้เคียงมาอนุโลมใช้

“มาตรา ๖๔ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑.ลา

๑.ลา

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

๑.ลา

๑.ลา

“มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

(๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

“มาตรา ๔๕ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

๑.ลา

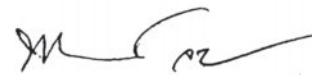
๑.ลา

(๖) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะได้รับโทษหรือไม่ โดยได้พ้นโทษหรือต้องคำพิพากษามายังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี

๑.ลา

๑.ลา

ซึ่งตามมาตรา ๑๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนด
 ร่องรับบรรดาการกระทำของเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณา
 ทางปกครองที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็น
 เหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่งว่า การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่
 ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ และตามมาตรา ๙๒^๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 กำหนดไว้ว่า การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภากลับวัน
 สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิก
 รวมทั้งการได้รับเงินประจำตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจาก
 ตำแหน่ง ดังนั้น แม้ว่านายพลิชรุ์ฯ จะพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกรียงไกร
 ไปแล้วก็ตาม แต่เมื่อในระหว่างนั้นนายพลิชรุ์ฯ ยังคงปฏิบัติหน้าที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
 มาโดยตลอด การปฏิบัติหน้าที่นั้นจึงไม่ถูกกระทบกระเทือนและมีผลใช้ได้ และการที่นายพลิชรุ์ฯ
 ได้รับค่าตอบแทนและค่าป่วยการอื่น ๆ อันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็น
 การรับไปโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย ทางราชการจึงไม่อาจเรียกเงินเดือน
 เงินค่าตอบแทน และผลประโยชน์ตอบแทนอื่นที่ได้จ่ายไปแล้วคืนได้

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๕๒

มาตรา ๑๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจ
 พิจารณาทางปกครองใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมายอันเป็นเหตุ
 ให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตาม
 อำนาจหน้าที่

มาตรา ๙๒ การออกจากตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา
 ภายหลังวันที่สมาชิกภาพสิ้นสุดลง หรือวันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกคนใดคนหนึ่ง
 สิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิกรวมทั้งการได้รับเงินประจำ
 ตำแหน่งหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นก่อนที่สมาชิกผู้นั้นออกจากตำแหน่ง หรือก่อนที่ประธานแห่งสภา
 ที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกได้รับแจ้งคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี เว้นแต่ในกรณีที่ออกจากตำแหน่ง
 เพราะเหตุที่ผู้นั้นได้รับเลือกตั้งหรือสรรหามาโดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ให้คืนเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์
 ตอบแทนอย่างอื่นที่ผู้นั้นได้รับมาเนื่องจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว